

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ

1. ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Οι πρόσφυγες θεωρούν την Ελλάδα ως κράτος διέλευσης, μια πύλη προς άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Ωστόσο, λόγω των αυστηρών ευρωπαϊκών νόμων σχετικά με την εισροή προσφύγων, είναι σύνηθες να μένουν στην Ελλάδα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από το επιθυμητό. Σε σύγκριση με την έκθεση του 2018 σχετικά με τους ασυνόδευτους ανηλικούς, σημειώθηκε αύξηση 40% στους απόλυτους αριθμούς (3010 το 2018, 4222 το 2020). Επιπλέον, υπήρξε μια αλλαγή στην αναλογία μεταξύ αγοριών και κοριτσιών, με τα τελευταία να καταλαμβάνουν μεγαλύτερο ποσοστό σε σύγκριση με το 2018. Υπάρχουν πολλά σημεία εισόδου για τους πρόσφυγες, και κατά την είσοδο, έρχονται σε επαφή με τις ελληνικές αρχές, την υπηρεσία Ασύλου, την ελληνική αστυνομία και την Ακτοφυλακή. Μπορείτε να βρείτε πιο συγκεκριμένες πληροφορίες παρακάτω.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020, είχαν καταγραφεί 4222 ασυνόδευτοι ανήλικοι διαμένουν στην Ελλάδα. Από το σύνολο: 92,8% αγόρια, 7,2% κορίτσια, 8,8% <14 ετών. Το 23% των ασυνόδευτων ανηλικών προέρχονται από το Πακιστάν, το 39% από το Αφγανιστάν, το 11% από τη Συρία και το 27% από άλλες χώρες.

Ο συνολικός αριθμός θέσεων σε δομές φιλοξενίας για ασυνόδευτους ανηλικούς είναι 1797. 1557 ασυνόδευτοι ανήλικοι βρίσκονται στη λίστα αναμονής για μια θέση σε δομή φιλοξενίας. Ο συνολικός αριθμός παραπομπών ασυνόδευτων ανηλικών που ελήφθησαν και υποβλήθηκαν σε επεξεργασία μεταξύ Ιανουαρίου 2016 και 30 Σεπτεμβρίου 2020 είναι 32.364.

Υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ των ασυνόδευτων ανηλικών που ζουν στην ηπειρωτική χώρα και των ασυνόδευτων ανηλικών που ζουν στα νησιά. Ενώ στην ηπειρωτική χώρα, υπάρχουν δομές φιλοξενίας στις οποίες οι ασυνόδευτοι ανήλικοι μπορούν να βρουν αξιοπρεπή στέγαση και υποστήριξη, στα νησιά η κατάσταση είναι πολύ δύσκολη καθώς συνήθως μένουν στους καταυλισμούς, μαζί σε ενήλικες ή σε «ασφαλείς ζώνες» σε πολύ επισφαλείς συνθήκες. Πολλοί από αυτούς έχουν το δικαίωμα, λόγω της μικρής ηλικίας να μεταφερθούν στην ηπειρωτική χώρα, αλλά πολλές φορές αυτή η διαδικασία καθυστερεί

Είναι σύνηθες οι ασυνόδευτοι ανήλικοι που ζουν έξω από δομές φιλοξενίας, camps και άλλες εγκαταστάσεις του συστήματος «προστασίας», να ζουν με πολλά άτομα στο ίδιο διαμέρισμα, συνήθως με ενήλικες της δικής τους εθνικότητας. Αυτό δημιουργεί πολλούς κινδύνους για αυτούς και συχνά είναι θύματα κακοποίησης

Οι δομές φιλοξενίας όπου ζουν οι ασυνόδευτοι ανήλικοι χρηματοδοτούνται σπάνια από το κράτος και πιο συχνά από διεθνείς οργανισμούς όπως η Ύπατη Αρμοστεία και η Διεθνής Οργάνωση Μετανάστευσης. Η διαχείριση γίνεται από ΜΚΟ που ειδικεύονται σε αυτόν τον τομέα. Αυτά τα καταφύγια υπάρχουν σε όλη τη χώρα, αλλά ειδικά στην Αθήνα βρίσκονται δυσανάλογα στο κέντρο της πόλης. Η ΜΚΟ που διαχειρίζεται τα περισσότερα από αυτά τα καταφύγια είναι η Μετάδραση, αλλά τα καταφύγια διευθύνονται επίσης από οργανισμούς όπως η Άρσις, η Solidarity Now και άλλες

Σε πολλές περιπτώσεις, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι που καταχωρούνται κατά την άφιξή τους στα νησιά «εξαφανίζονται» από τις επίσημες αρχές. Αυτό συμβαίνει είτε επειδή καταφέρνουν να εγκαταλείψουν τη χώρα με παράνομο τρόπο προς τη Βόρεια Ευρώπη είτε επειδή ζουν εκτός του συστήματος προστασίας

Ένας άλλος κίνδυνος στον οποίο εκτίθενται οι ασυνόδευτοι ανήλικοι είναι η σεξουαλική εκμετάλλευση. Ειδικά σε κεντρικά πάρκα στην Αθήνα, είναι σύννητες να προσφέρουν σεξουαλικές υπηρεσίες σε άνδρες πελάτες που είναι συνήθως Έλληνες μεγαλύτερης ηλικίας.

Το κύριο πρόβλημα που δημιουργεί δυσκολίες στην ένταξη των ασυνόδευτων ανηλίκων στην Ελλάδα (στην εκπαίδευση, την εργασία κ.λπ.) είναι ότι δεν έχουν πρόθεση να παραμείνουν στη χώρα. Οι περισσότεροι από τους ασυνόδευτους ανηλίκους θεωρούν την Ελλάδα ως χώρα διέλευσης και η διαμονή τους εκεί θεωρείται προσωρινή. Ακόμα κι αν μετά την υπογραφή της συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας, η μετανάστευση προς τη Βόρεια Ευρώπη είναι πολύ πιο δύσκολη, οι περισσότεροι ασυνόδευτοι ανήλικοι δεν θεωρούν την Ελλάδα ως τελικό προορισμό. Αυτό δημιουργεί έλλειψη κινήτρων για εκμάθηση της γλώσσας και για ένταξη στο χώρο εργασίας μέσω μαθητείας ή οποιουδήποτε άλλου σχεδίου. Είναι συνηθισμένο ότι οι ασυνόδευτοι ανήλικοι που ζουν σε καταυλισμούς ή καταφύγια ενδιαφέρονται περισσότερο να μάθουν γερμανικά παρά ελληνικά.

Ένα άλλο βασικό πρόβλημα είναι ότι, λόγω της συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας, η Ελλάδα φιλοξενεί αυξημένο αριθμό ασυνόδευτων ανηλίκων σε σχέση με τις ικανότητες και την οικονομία της χώρας. Πολλοί από αυτοί τοποθετούνται στα νησιά και ενώ έχουν το δικαίωμα να σταλούν στην ηπειρωτική χώρα, η διαδικασία είναι συνήθως αργή. Η ταυτοποίηση ηλικίας είναι μια άλλη πρόκληση από αυτή την άποψη, καθώς οι ασυνόδευτοι ανήλικοι συνήθως δεν έχουν την ταυτότητά τους και μερικές φορές έχουν το όφελος να προσποιούνται διαφορετική ηλικία από την πραγματική τους.

2. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΗΜΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Το νομικό πλαίσιο και οι επίσημες διαδικασίες για τους ασυνόδευτους ανηλίκους υπάρχουν στην παρακάτω διεύθυνση: <http://www.opengov.gr/yypes/?p=4665>:

1. Οι αρμόδιες Αρχές προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων λαμβάνουν αμέσως τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να εξασφαλίζεται η αναγκαία εκπροσώπηση των ασυνόδευτων ανηλίκων, προκειμένου να διασφαλιστεί η άσκηση των δικαιωμάτων τους, καθώς και η συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν. Προς τούτο όλες οι δημόσιες Αρχές και κάθε τρίτος, που ενημερώνεται με οποιονδήποτε τρόπο για την άφιξη ή την παρουσία ασυνόδευτου ανηλίκου, ενημερώνουν αμελλητί το Τμήμα Προστασίας Ευπαθών Ομάδων, Προσφύγων-Αιτούντων Άσυλο της Γενικής Διεύθυνσης Πρόνοιας. Το τελευταίο προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για το διορισμό επιτρόπου μέσω του καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιου Εισαγγελέα. Ο ασυνόδευτος ανήλικος ενημερώνεται αμέσως για τον ορισμό επιτρόπου. Ο επίτροπος ασκεί τα καθήκοντά του με σκοπό τη διασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος και της συνολικής ευημερίας του παιδιού. Το πρόσωπο που ενεργεί ως επίτροπος αντικαθίσταται μόνο εφόσον απαιτείται. Τα πρόσωπα, τα συμφέροντα των οποίων συγκρούονται ή θα μπορούσαν ενδεχομένως να συγκρουσθούν με τα συμφέροντα του ασυνόδευτου ανηλίκου δεν μπορούν να ορισθούν ως επίτροποι. Οι αρμόδιες Αρχές προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων πραγματοποιούν σε τακτική βάση αξιολόγηση της καταλληλότητας των επιτρόπων, καθώς και της διαθεσιμότητας των αναγκαίων μέσων για την εκπροσώπηση των ασυνόδευτων ανηλίκων.

2. Στην περίπτωση ασυνόδευτων ανηλίκων, και για όσο διαρκεί η παραμονή τους στη χώρα, οι αρμόδιες Αρχές προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων, μεριμνούν :

α. για τη στέγασή των ασυνόδευτων ανηλίκων μαζί με ενήλικους συγγενείς, για την εξεύρεση αναδόχου οικογένειας, για τη διαμονή σε ειδικά κέντρα φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, ή σε κέντρα φιλοξενίας, εφόσον υπάρχουν κατάλληλα διαμορφωμένοι προς τούτο χώροι, και πάντα με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού,

β. για την από κοινού στέγαση και συμβίωση των αδελφών, λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία, την ωριμότητά και γενικά το συμφέρον κάθε ανηλίκου,

γ. ώστε οι μεταβολές τόπου διαμονής των ασυνόδευτων ανηλίκων να περιορίζονται στο ελάχιστο.

3. Οι αρμόδιες Αρχές προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων δύνανται, κατ' εξαίρεση, να τοποθετούν ασυνόδετους ανηλικούς ηλικίας 16 ετών και άνω σε κέντρα φιλοξενίας για ενήλικους αιτούντες, εάν αυτό είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος.

4. Οι αρμόδιες αρχές προστασίας ασυνόδευτων αναζητούν τα μέλη της οικογένειας του ασυνόδετου ανηλίκου, εν ανάγκη με τη βοήθεια διεθνών ή άλλων σχετικών οργανώσεων, το συντομότερο δυνατόν αφότου υποβληθεί αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας, προστατεύοντας παράλληλα το βέλτιστο συμφέρον του. Σε περίπτωση που υπάρχει κίνδυνος να απειληθεί η ζωή ή η ακεραιότητα του ανηλίκου ή των στενών συγγενών του, ιδίως αν αυτοί διαμένουν στη χώρα καταγωγής, η συλλογή, επεξεργασία και διαβίβαση των πληροφοριών που αφορούν τα εν λόγω πρόσωπα γίνεται εμπιστευτικά, ώστε να μη διακυβεύεται η ασφάλειά τους. Σε περίπτωση μη υποβολής ή τελεσίδικης απόρριψης αιτήματος διεθνούς προστασίας, εφαρμόζονται οι διατάξεις του κεφαλαίου Γ' του ν. 3907/2011 και ιδίως του άρθρου 25. Πριν τη λήψη δε απόφασης επιστροφής οι αρμόδιες αρχές προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων μεριμνούν με βάση το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού για την τυχόν εφαρμογή των περιπτώσεων α, β και δ της παραγράφου 2 του άρθρου 19Α του ν. 4251/2014, όπως προστέθηκε με την παράγραφο 25 του άρθρου 8 του ν. 4332/2015.

5. Το προσωπικό που ασχολείται με υποθέσεις ασυνόδευτων ανηλίκων πρέπει να διαθέτει και να λαμβάνει συνεχώς κατάλληλη κατάρτιση σχετικά με τις ανάγκες των ανηλίκων. Το προσωπικό αυτό έχει καθήκον εχεμύθειας για τα προσωπικά δεδομένα των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία αυτών.

3. ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Υπεύθυνος Οργανισμός για την διαχείριση των μεταναστών και προσφύγων στην Ελλάδα είναι το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου. Η Υπηρεσία Ασύλου υπάγεται απευθείας στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου. Για τα θέματα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης υπεύθυνο είναι το Υπουργείο Παιδείας, για θέματα Υγείας υπεύθυνο είναι το Υπουργείο Υγείας, για θέματα πρόσβασης στην εργασία το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων κλπ.

Βασικό ρόλο στην διαχείριση του μεταναστευτικού έχουν δύο μεγάλοι υπερεθνικοί οργανισμοί του ΟΗΕ, η Ύπατη Αρμοστεία για τους Πρόσφυγες (UNHCR) και ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (IOM). Επίσης υπάρχουν πολλές ΜΚΟ οι οποίες δρουν για την προστασία και την παροχή υπηρεσιών στους ασυνόδετους ανηλικούς. Οι υπηρεσίες αυτές είναι στέγασης, εκπαίδευσης, ενδυνάμωσης, ψυχολογικής υποστήριξης και μια σειρά από άλλες υπηρεσίες που έχουν ανάγκη οι ασυνόδετοι ανήλικοι.

4. ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΟΤΑΝ ΟΙ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΟΙ ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ 18 ΕΤΩΝ

- Τα περισσότερα κέντρα υποδοχής και φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων δεν μπορούν να συνεχίσουν να φιλοξενούν τους ασυνόδευτους ανηλίκους μετά την ενηλικίωσή τους. Επομένως, πρέπει να μετακινηθούν σε hotspot με άλλους ενήλικες. Σε ορισμένες περιπτώσεις τους, βοηθούν να βρουν καταλύματα ως συγκάτοικοι άλλων προσφύγων σε κοινόχρηστα διαμερίσματα, αλλά είναι σπάνιο. Είναι σημαντικό να σημειωθεί, ότι αυτά τα κοινόχρηστα διαμερίσματα δεν κατοικούνται απαραίτητα από νεαρούς ενήλικες, αλλά και από μεγαλύτερους πρόσφυγες. Σε ακόμη πιο σπάνιες περιπτώσεις, το ασυνόδευτο ανήλικο μπορεί να παραμείνει στο Κέντρο φιλοξενίας έως ότου μπορέσουν να βρουν δουλειά και να υποστηρίξουν μια αυτόνομη διαβίωση, αλλά αυτή είναι η εξαίρεση, καθώς τα περισσότερα κέντρα φιλοξενίας έχουν μεγάλο αριθμό ανηλίκων που περιμένουν να φιλοξενηθούν όταν αδειάσει μια θέση, και ο νόμος αναφέρει ότι όταν ένας ασυνόδευτο ανήλικος φτάσει στην ενηλικίωση, πρέπει να εγκαταλείψει το κέντρο φιλοξενίας για μη ενήλικες πρόσφυγες.
- Η διαδικασία προετοιμασίας για αναχώρηση ξεκινά τουλάχιστον τέσσερις μήνες πριν από τα 18^α γενέθλια του ωφελούμενου. Πρώτον, ο Κοινωνικός Λειτουργός, σε συνεργασία με τον ίδιο τον ανήλικο και τον Επίτροπό του και υπό την επίβλεψη του Συντονιστή, αξιολογεί το επίπεδο αυτονομίας του ασυνόδευτου ανηλίκου, διεξάγει ομαδικές και ατομικές συναντήσεις και προετοιμάζει μια έκθεση αξιολόγησης. Η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη παράγοντες όπως η παρακολούθηση τυπικής εκπαίδευσης ή προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης, η τρέχουσα ένταξη του επισκέπτη στην αγορά εργασίας ή η προοπτική εύρεσης εργασίας εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, η ύπαρξη υποστηρικτικής κοινότητας (π.χ. φίλοι, εκτεταμένο οικογενειακό δίκτυο με ισχυρούς δεσμούς με μέλη της κοινότητας προσφύγων / μεταναστών ή της κοινότητας υποδοχής). Σε περίπτωση που είναι δυνατόν να γίνει παραπομπή του ωφελούμενου για να βρει αυτόνομα στέγαση, ο Κοινωνικός Λειτουργός αποστέλλει τη σχετική φόρμα παραπομπής στον αντίστοιχο πάροχο στέγασης ή διαχειριστή στέγασης. Στη συνέχεια, ο νεαρός ενήλικας ενημερώνεται για το αποτέλεσμα του αιτήματος. Ο Κοινωνικός Λειτουργός παραδίδει ένα αρχείο στον νεαρό ενήλικα κατά την αναχώρησή του, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα πρωτότυπα έγγραφα που σχετίζονται με την υγεία του (αποτελέσματα δοκιμών, φυλλάδια υγείας κ.λπ.), τη νομική του κατάσταση (π.χ. έγγραφα σχετικά με τη διαδικασία για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας ή άδειας διαμονής), την εκπαίδευση (π.χ. έλεγχος προόδου, δίπλωμα κ.λπ.), καθώς και οποιοδήποτε έγγραφο φυλάσσεται στα γραφεία του χειριστή ή στο διαμέρισμα και αφορά το νεαρό ενήλικα.
- Η μετάβαση στην ενηλικίωση δεν σημαίνει ότι το άτομο αποκλείεται από την πρόσβαση στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, εάν θέλει να συνεχίσει τις σπουδές του.
- Αφού γίνει ενήλικας, ο ασυνόδευτος ανήλικος είναι σε θέση να πάρει άδεια εργασίας και οι περισσότεροι ασυνόδευτοι ανήλικοι είναι ανυπόμονοι να αρχίσουν να εργάζονται το συντομότερο δυνατό, έτσι ώστε να μπορούν να αρχίσουν να δημιουργούν εισόδημα.

5. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ CISOTRA ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΕΠΙΛΥΣΗ

A. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ:

- Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι έχουν το δικαίωμα να εγγραφούν σε ελληνικά σχολεία. Υπάρχουν μαθήματα υποδοχής για πρόσφυγες προκειμένου να υποστηρίξουν την ενσωμάτωσή τους. Υπήρξαν περιπτώσεις που οι ασυνόδευτοι ανήλικοι, λόγω της έλλειψης γνώσης της ελληνικής γλώσσας, βρίσκονται σε μια τάξη που είναι κάτω από αυτήν που θα έπρεπε να είχαν ακολουθήσει με βάση την ηλικία τους. Σε πολλές περιπτώσεις, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι που εγγράφονται στα σχολεία δεν παρακολουθούν τακτικά λόγω του γλωσσικού φραγμού και λόγω της μειωμένης θέλησης για ένταξη στην ελληνική κοινωνία.
- Λόγω αυτών των δυσκολιών, οι μη τυπικές και άτυπες μαθησιακές δραστηριότητες έχουν αποδειχθεί πιο αποτελεσματικές με τους ασυνόδευτους ανηλικούς και υπάρχει μεγάλη ζήτηση πρακτικών μεθόδων που θα μπορούσαν να υποστηρίξουν αυτήν τη μάθηση. Γενικά, οι Έλληνες δάσκαλοι είναι πρόθυμοι να μάθουν νέες μεθόδους εφ' όσον είναι πρακτικές και μπορούν να τις χρησιμοποιήσουν με τα παιδιά με τα οποία εργάζονται σε μη τυπικά και ανεπίσημα περιβάλλοντα.
- Οι περισσότεροι ασυνόδευτοι ανήλικοι που φτάνουν στην Ελλάδα δεν διαθέτουν επαγγελματικά ή επαγγελματικά προσόντα. Εκφράστηκε η ανάγκη για εργαλεία που θα επέτρεπαν τον προσδιορισμό των προηγούμενων δεξιοτήτων και γνώσεων τους. Συνήθως, δεν φέρνουν μαζί τους έγγραφα από τη χώρα υποδοχής τους. Μερικοί από αυτούς έχουν ήδη αποκτήσει επαγγελματικές και επαγγελματικές δεξιότητες, ενώ άλλοι όχι. Ακόμα κι αν έχουν επαγγελματικά προσόντα, η αναγνώρισή τους είναι μια μακρά και περίπλοκη διαδικασία.
- Ο ρατσισμός και οι διακρίσεις είναι επίσης ένα πρόβλημα που μπορούν να αντιμετωπίσουν οι ασυνόδευτοι ανήλικοι. Υπάρχουν ομάδες, συνήθως σε μικρότερες κοινότητες, που αντιτίθενται ενεργά στην εγγραφή ασυνόδευτων ανηλικών σε σχολεία ή ακόμη και τη διαμονή ασυνόδευτων ανηλικών σε δομές φιλοξενίας στην κοινότητά τους. Αυτές οι ομάδες είναι μειονοτικές αλλά κάνουν θόρυβο. Σε μεγαλύτερες πόλεις, όπως η Αθήνα, αυτά τα φαινόμενα είναι πιο σπάνια.
- Η πρόσβαση των ασυνόδευτων ανηλικών στις βασικές υπηρεσίες (στέγαση, υγεία κλπ) θα πρέπει να είναι απρόσκοπτη και θα πρέπει να διευκολύνεται από προσωπικό που θα είναι ειδικά εκπαιδευμένο για να διασφαλίσει αυτή την απρόσκοπτη πρόσβαση.

B. ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΠΟΥ ΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ/ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

- Υπάρχει έλλειψη δεξιοτήτων και ικανοτήτων για τους εκπαιδευτικούς να διαχειρίζονται τάξεις με μαθητές από πολλά διαφορετικά υπόβαθρα. Υπάρχει ανάγκη ενίσχυσης των δεξιοτήτων διαπολιτισμικής και πολυπολιτισμικής εκπαίδευσης στους εκπαιδευτικούς. Τέτοιες εκπαιδεύσεις παρέχονται ως επί το πλείστον στο πλαίσιο ευρωπαϊκών έργων, ΜΚΟ και ορισμένες εκπαιδεύσεις οργανώνονται επίσης από το Υπουργείο Παιδείας.
- Οι τρέχουσες εκπαιδεύσεις για το προσωπικό των ΜΚΟ έχουν κριθεί ως πολύ γενικές και «ακαδημαϊκές» που δεν παρείχαν πρακτικά εργαλεία που θα μπορούσαν εύκολα να

χρησιμοποιηθούν στην καθημερινή τους εργασία. Η πρακτική εκπαίδευση και η ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των ανθρώπων που δουλεύουν στο πεδίο κρίνεται ως ιδιαίτερα σημαντική. Επίσης σημαντικές είναι οι διεθνείς πρακτικές στον βαθμό στον οποίο θα μπορούσαν να εφαρμοστούν και στην Ελλάδα. Πρακτικές και εκπαιδεύσεις που δεν μπορούσαν να έχουν πρακτική εφαρμογή στην καθημερινή τους εργασία θεωρούνται από τους συμμετέχοντες ως χάσιμο χρόνου. Επίσης, θεωρήθηκε σημαντικό ότι οι εκπαιδεύσεις παρέχονται από άτομα που έχουν εμπειρία στον τομέα και άμεση επαφή με την ομάδα-στόχο.

- Υπάρχει έλλειψη συντονισμού μεταξύ των διαφόρων οργανισμών που εργάζονται στον τομέα. Υπήρξε μια προσπάθεια να χαρτογραφηθούν όλες οι υπάρχουσες υπηρεσίες από το Κέντρο Συντονισμού του Δήμου Αθηνών (AMCCR), αλλά το προσωπικό που εργάζεται σε διάφορες ΜΚΟ έχει πολύ λίγες δυνατότητες να συναντηθεί, να ανταλλάξει απόψεις και μεθόδους και να μάθει ο ένας από τον άλλο. Η μεγαλύτερη επαφή μεταξύ των διαφόρων οργανισμών θα μπορούσε επίσης να οδηγήσει στην αύξηση των πιθανοτήτων μια οργάνωση να παραπέμπει έναν ασυνόδευτο ανήλικο σε άλλο οργανισμό για μια συγκεκριμένη υπηρεσία.
- Αυτή η έλλειψη συντονισμού μεταξύ των διαφόρων ΜΚΟ οδηγεί επίσης στη χρήση των υπαρχόντων πόρων με αναποτελεσματικό τρόπο. Δεν υπάρχει εξειδίκευση, καθώς οι περισσότερες ΜΚΟ προσφέρουν όλες τις υπηρεσίες σε ασυνόδευτους ανήλικους. Ως αποτέλεσμα, ξοδεύουν πόρους για να αναπτύξουν κάτι (υπηρεσία, πρόγραμμα κατάρτισης κ.λπ.) που είναι πιθανό να έχει ήδη αναπτυχθεί από άλλη ΜΚΟ.
- Ενώ η συνεργασία μεταξύ των ΜΚΟ και ορισμένων δημόσιων οργανισμών (όπως το ΕΚΚΑ) θεωρείται ικανοποιητική, η συνεργασία μεταξύ των ΜΚΟ και άλλων ή (όπως η αστυνομία) θεωρείται πολύ προβληματική. αυτό οφείλεται επίσης στις διαφορετικές ιδεολογίες και κοσμοθεωρήσεις μεταξύ των εργαζομένων στις ΜΚΟ και των αστυνομικών που σχετίζονται με την ύπαρξη μεταναστών και προσφύγων στην Ελλάδα και τη σημασία της επιτυχούς τους ένταξης στην κοινωνία.
- Το ποσοστό Burn Out είναι πολύ μεγαλύτερο για τα άτομα που εργάζονται στον τομέα παρά σε άλλους τομείς. Οι άνθρωποι που εργάζονται στον τομέα πρέπει να αντιμετωπίζουν καθημερινά δύσκολες συνθήκες, συνήθως μένουν μόνοι χωρίς θεσμική ή άλλη υποστήριξη και συχνά αισθάνονται απογοητευμένοι. Επίσης, συνήθως εργάζονται στο πλαίσιο προγραμμάτων τα οποία ανανεώνονται περιοδικά και δεν γνωρίζουν μέχρι την τελευταία στιγμή εάν πρόκειται να ανανεωθούν ή όχι. Υπάρχει πολύ μεγάλη ανάγκη για κοινωνική και συναισθηματική υποστήριξη για τους ανθρώπους που εργάζονται στον τομέα. Υπάρχει επίσης μεγάλη ανάγκη για αυτοβοήθεια και θεραπεία, καθώς και για τη δημιουργία δικτύων υποστήριξης.

5. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η Ελλάδα θεωρείται χώρα διέλευσης τόσο από τους μετανάστες όσο και από την κυβέρνηση. Ως αποτέλεσμα, δεν υπάρχει αρκετή προσπάθεια για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης στην ελληνική κοινωνία. Το επίκεντρο των μεταναστευτικών πολιτικών πρέπει να μετατοπιστεί από την παροχή προσωρινής στέγης στην πραγματική κοινωνική ένταξη.

Οι πολιτικές θα πρέπει να υποστηρίζουν την ενεργό ένταξη στην αγορά εργασίας (συμπεριλαμβανομένων μαθημάτων γλωσσών, που συνδέονται με την κατάρτιση σε συγκεκριμένα επαγγέλματα, μαθήματα διαφόρων δεξιοτήτων που σχετίζονται με την επαγγελματική ζωή καθώς και

δεξιότητες ζωής και την εισαγωγή πολιτιστικών στοιχείων. Οι δήμοι και όλοι όσοι εμπλέκονται θα πρέπει να δημιουργήσουν κίνητρα για τοπικές επιχειρήσεις να εκπαιδεύσουν και να προσλάβουν νέους πρόσφυγες. Αυτά θα πρέπει να συνδυαστούν με απρόσκοπτη πρόσβαση στις βασικές υπηρεσίες.

Επιπλέον, πρέπει να ενισχυθεί η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ ανθρώπων που δουλεύουν στο πεδίο σε μια τακτική βάση. Η κατάρτιση που απευθύνεται σε επαγγελματίες που εργάζονται με ασυνόδευτους ανηλίκους θα πρέπει να ενισχυθεί και να κατευθυνθεί προς την αυτο-φροντίδα και την ανθεκτικότητα, καθώς το ποσοστό εξάντλησης και Burn Out στον τομέα είναι πολύ υψηλό.

Οι πολιτικές για τους ανηλίκους θα πρέπει να ενθαρρύνουν τις επαφές με τους κατοίκους τους με πνεύμα αμοιβαίας διαπολιτισμικής επικοινωνίας και ανοίγματος σε αντίθεση με τη μονόδρομη ένταξη

Οι πολιτικές και οι δραστηριότητες που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη πρέπει να είναι ευέλικτες προκειμένου να προσαρμόζονται στη συγκεκριμένη κατάσταση (ιστορικό, προσωπικά χαρακτηριστικά, δεξιότητες, γλωσσική βιογραφία, χώρα προέλευσης κ.λπ.) κάθε ασυνόδευτου ανηλίκου και να μην αντιμετωπίζονται όλες ως ενιαία ομάδα